

v evropské politice (24.6. – 30. 6. 2019)

Událost týdne:

26. června informovala německá média s odvoláním na vyjádření německého nejvyššího státního zástupce Petera Franka, že pravicový extrémista Stephan E. se přiznal k vraždě politika německé vládní Křesťanskodemokratické unie (CDU) Waltera Lübckeho, k níž došlo počátkem června. Nejvyšší státní zástupce nepodal žádné informace k motivu zřejmého pachatele. Podle německých médií měl ale motiv velmi pravděpodobně politický charakter a spočíval v Lübckeho otevřeném přístupu k migrantům. Jedná se o první takový zločin pravicového radikála v poválečných dějinách Německa.

24. června oznámil Soudní dvůr EU v tiskovém prohlášení, že polské právní předpisy, které snižují věk pro odchod do důchodu u soudců polského nejvyššího soudu, odporují unijnímu právu. Unijní soud uvedl, že snížení věkové hranice "není odůvodněno legitimním cílem a je v rozporu se zásadou neodvolatelnosti soudců, která je součástí jejich nezávislosti".

25. června obnovila Rada Evropy hlasovací práva Ruska v organizaci. Ukrajina na protest avizovala, že zruší svou účast v Parlamentním shromáždění Rady Evropy (PACE). Rusko přišlo o hlasovací práva v roce 2014 po anexi ukrajinského poloostrova Krym. Pokud by hlasovací práva nebyla Rusku navrácena, hrozila země odchodem z organizace.

26. června oznámila předsedkyně dánské sociální demokracie Mette Frederiksenová, že se dohodla na vytvoření vlády s dalšími třemi levicovými a středo-levými stranami. Vláda má být jednobarevným menšinovým kabinetem, který se bude opírat o podporu dalších stran.

27. června došlo ke střelbě před mešitou ve francouzském městě Brest. Pachatel páčil na skupinu lidí, kteří z mešity vycházeli. Střelba si vyžádala dva zraněné. Pachatel dokázal z místa činu uprchnout, policie jej ale později našla mrtvého. Motiv činu je nejasný, státní zastupitelství je ale v kontaktu s pařížskou protiteroristickou prokuraturou.

28. června informoval server iROZHLAS.cz s odvoláním na německý deník Die Welt, že turecký ústavní soud rozhodl, že věznění německo-tureckého novináře Deniz Yücel bylo v rozporu se zákonem. Yücel má dostat za porušení práva na osobní svobodu odškodnění ve výši 3 800 eur.

29. června informovala agentura ČTK, že loď německé neziskové organizace Sea-Watch se 40 zachráněnými migranty nedbala zákazu italských úřadů a zakotvila v přístavu na ostrově Lampedusa. Posádka lodí čekala na povolení zakotvit v některém z přístavů 16 dní, avšak bez výsledku. Kapitánka lodí Carola Racketeová kvůli kritické situaci na lodi zákaz porušila. Hned v přístavu byla zatčena. Hrozí jí pokuta až 50 tisíc eur a až 15letý trest vězení za pašeráctví.

30. června byl zahájen summit EU v Bruselu, který se zabýval obsazením klíčových pozic v unijních institucích. Političtí lídři se nemohli shodnout zejména na kompromisním kandidátovi, který by zaujal funkci příštího předsedy Evropské komise. Za jednoho z favoritů byl dlouho považován socialistický kandidát Frans Timmermans, proti tomu se však vymezili premiéři zemí visegrádské čtyřky, tedy ČR, SR, Polsko a Maďarsko.

30. června se v Albánii uskutečnily místní volby, které však poznamenal bojkot opoziční Demokratické strany. Ta se rozhodla voleb nezúčastnit na protest proti vládě, kterou viní z korupce a kupování hlasů. Opozice požaduje vypsání předčasných parlamentních voleb. Albánský prezident Ilir Meta chtěl volby přesunout až na 13. října, premiér Edi Rama, šéf vládních socialistů, však trval na řádném termínu. Podle socialistů bylo prezidentovo rozhodnutí o zrušení voleb protiústavní, a chtějí proto prezidenta sesadit.

Telegraficky

- Dne 26. června rozhodlo Parlamentní shromáždění Rady Evropy, že novou generální tajemnicí Rady Evropy bude chorvatská ministryně zahraničí Marija Pejčinovičová Buričová.
- Dne 30. června skončilo předsednictví Rumunska v Radě EU. Od července bude EU předsedat na dalších šest měsíců Finsko.

